

MLADOST

Izhaja 1. in 3. soboto vsakega meseca. □ Celoletna naročnina znaša 2 K, posamezne številke po 10 vin. □ □ □ □ □
Uredništvo: Fr. Terseglav, Ljubljana (Katol. tiskarna). □ □ □ □ □
Upravništvo: Lud. Tomažič, Ljubljana (Katol. tiskarna).

Št. 1.

V Ljubljani, dne 7. januarja 1911.

Letnik IV.

Naša načela.

Mladeničem ob novem letu.

Mlad si; za Te skrbe še Tvoji starši, pri katerih živiš, ali pa varuhi, ako so Ti starši pomrli. Skrbi življenja in britkosti še nisi dosti okusil. Tvoj življenjski pot je še bolj prijeten, vije se po livadah in travnikih. Za prihodnost si delaš velike upe, v njih živiš, jih uživaš in se veseliš.

Sedaj si v pomladnem času svojega življenja. Toda ta čas je pa vendarle silno važen, zares odločilen čas za vso Tvojo prihodnost na zemlji in v večnosti. Na razpotju si. Kako to?

Ali ne čutiš v sebi dvojnih nagibov? Nekaj te nagiba na dobro, nekaj pa na zlo. Veseliš se resnice, pohlevnosti, treznosti, čistosti, pokorščine, prave pobožnosti; toda v sebi čutiš silo, ki te vleče k ošabnosti, k uživanju, k poželjivosti, k svojevoljnosti, k razbrzdani prostosti, proč od molitve, proč od cerkve, proč od bogoljubnosti.

Kam se boš odločil? Ali boš odločno nastopil pot krščanskih čednosti, pot krščanskega življenja, pot pokorščine do staršev in do cerkve, pot mirnega, delavnega življenja? Ko to pot pogledaš, zatrepetaš, stresaš se: strma je, ozka je, trnjeva je, polna križev je in polna neprestanega zatajevanja samega sebe; malo jih po njej potuje.

Zato se oziraš na drugo stran in nekaj te vleče, da zaviješ na pot prostega uživanja in telesne poželjivosti, na pot svojevoljnosti, na pot dozdevne neodvisnosti. Ta pot te izredno mika: široka je, ugodna je, polna veselja, polna zabav, polna sladkega užitka; mnogo se jih gnjete po njej.

Kam se boš obrnil? Že jo zavijaš na lahko, ugodno, široko pot in se odvracaš od strme, trnjeve poti. Oh, prosim, počakaj! Pogledaj voditelje obeh čet in konec obeh potov.

Po trnjevi poti hodi na čelu vsem sam Gospod Jezus Kristus. On nese težki križ, milo se ozira nazaj in kliče: Kdor hoče biti moj učenec, naj vsaki dan zadene križ na svoje rame, naj zatajuje samega sebe in naj hodi za menoj! Ali ne boš poslušal tega gla-

su, akoravno se mu protivi tvoja mehkužna narava? Ali ga ne boš poslušal? Oh pogledj dalje, kaj vidiš na koncu pota? Vrata so ozka, toda onstran vrat vesela, srečna, blažena večnost, večnost kupljena s premagovanjem strasti in z izpolnjevanjem volje Božje v popolni pokorščini.

Po ugodni, široki poti pa stopa na čelu protivnik Božji, ki se je o početku uprl Bogu govoreč: »Ne bom Ti služil; prost hočem biti, neodvisen, živeti edino po svoji volji in uživati, kar mi srce poželi.« Ta glas je pre-sladak, mnoge je zamamil, za njim dero v veselo, nebrzdano uživanje. In ti? pogledj na konec poti! Glej, široka vrata v večnost in za vrati prepad, grozen prepad v večne tmine, kjer je jok in škripanje z zobmi.

Mladenič! to niso prazne podobe, vse to je živa resnica, za te prevažna. Odločiti se moraš koj v mladih letih. Le pogumno za Gospodom, On to zasluži.

Saj je visokega rodu, ker Sin živega Boga; saj je plemenitega srca, ker je prišel iskat, kar je bilo izgubljenega in tako milo vabi k sebi vse, ki so trudni in izmučeni, da jih pokrepča. Pa tudi, kaj je za nas storil! Postal je siromašen, da mi obogatimo; žrtvoval je za te svojo čast, ker je pripustil, da so ga prišтели hudodelcem; daroval je za te svoje življenje, pretil zadnjo kapljico svoje krvi. In glej, kaj ti še obeta! Obeta ti mir srca, svoje varstvo, svojo milost, svoje kraljestvo: »Pridite blaženi mojega Očeta, in posedite kraljestvo, ki vam je pripravljeno od početka sveta.« (Mat. 25,34.)

Pa morda si že zašel na široko pot? Oh, hitro nazaj! Dobri Oče čaka z odprtimi rokami tebe, izgubljenega sina. Vse bo rad pozabil in popolnoma odpustil. »Ako bi bili vaši grehi, kakor škrlat, naj postanejo beli, kakor sneg, ako bi bili rudeči kakor purpur, naj postanejo beli, kakor volna.« (Is. 1, 18.) In kako lahko se zgodi taka izprememba; nič drugega ni treba, kakor skesana izpoved. In če bi bil kaj slab in pomanjkljiv, Gospod vse potrpi in vse prenese.

Kaj ne, odločil se boš za tako dobrega Gospoda? Nič se ne boj, saj niso pretežke naloge, ki jih daje On vsem, ki mu služijo. Pot za njim ni tako strma in trnjeva in mučna, kakor se dozdeva od daleč; ne, am-

pak še veliko tihega, sladkega veselja pri-
naša. Pomisli!

Skrbeti moraš za svoje telo. Telo se utr-
juje pri vsakdanjem delu, ki si ga dolžan
opraviti, utrjuje se in lepo razvija pri telo-
vadbii. Že po lahki hoji in elegantnem kre-
tanju se pozna telovadec. Lenoba pa in po-
sedanje kvari telo, omehkuži ga, da je ob-
čutljivo in za bolezni sprejemljivo. Tudi
strasti uničujejo telo.

Uničuje ga nezmernost. Obilno vživana
pijača pokvari jetra, ledvice, srce, žile, mo-
žgane, kri: pogledj vendar pijanca! Koliko
jih hira in zgodaj izhira! Uničuje ga tudi
nečistost. Mladenič nesramen do sebe ali do
druzih izgubi mnogo življenske moči, peša
mu kri, pešajo živci, celo oni v hrbtenici in
v možganih, pokvari si prevažne ude svoje-
ga telesa; bolnišnice in norišnice o tem iz-
pričujejo. In od kod toliko slabotnih, bledih
mladeničev z vdrtimi očmi? Od kod toliko
živčnih bolezni? Od kod mladeničev zmiraj
manj sposobnih za vojaški stan? Uničujeta
jih nečistost in nezmernost!

Ali si ne želiš telesa zdravega, krepke-
ga? Hodi v mladih letih za Gospodom po
potu svete treznosti in deviške čistosti; za-
tajuj huda poželjenja; pa boš zdravega telesa,
veselega srca.

Pa tudi za dušo moraš skrbeti. Um si
moraš razbistriti in prizadevati se, da se
naučiš vsega, česar potrebuješ. Najpoprej
moraš znati, kaj ti je potrebno za krščansko
življenje in za srečno smrt. Znati moraš
verske resnice, vedeti zapovedi Božje in cer-
kvene; prepričan biti o potrebi molitve in
sv. Zakramentov; poznati grdobo strasti,
grehov in hudobij. Ali znaš vse to? Uči te
katekizem, razlaga se ti v pridigah in kr-
ščanskem nauku. Ni dovolj, da vse to znaš,
tudi izpolnjevati moraš in po krščanskem
nauku uravnati vse svoje življenje.

Prizadevati se moraš pa tudi, da se
naučiš vsega, česar potrebuje tvoj poklic.
Uči se od očeta, od učitelja, od mojstra, na
popotovanju, v društvih, v poučnih prired-
itvah, iz knjig in časopisov v naših domih.
Mlad si, sedaj se uči, ko si še okreten in te
ne tarejo prehude vsakdanje skrbi. Obrzda-
vaj nagnjenja, da bi pohajkoval, se potikal
po gostilnah, posedal v zadimljenih sobah,
užival omotljivih pijač, zahajal v surove to-
varšije, zapeljeval nedolžna dekleta.

Gorje ti, ako bi na to pot zabredel! Stra-
sti rastejo, postajajo vedno silnejše; grešiš
enkrat, večkrat, potem se ti grešno nagnje-
nje razvije v navado in ti postaneš suženj
gnusnih strasti, pa morda celo trdovraten
in nepokoren. Kdor je pa suženj strasti, mu
strasti še um zaslepe, pa ne mara za resni-
ce, sprejemljiv je za vse zmote, posebno za
one o sveti cerkvi, o cerkvenih oblasteh, celo
za one o Bogu. Strasten, grešen in grehu
zasuženjen človek je že po vsem življenju
Bogu nasproten in ravno zato dovteten za

vsako še tako slabo podprto trditev zoper
sveto vero, zoper sveto cerkev, zoper Boga.

In kako nesrečno je življenje v strasteh,
življenje brez Boga, zoper Boga! Ali je sre-
čen, kdor živi v prevzetnosti, v sirovem pre-
klinjevanju, v nezmernem popivanju, v
gnusnem nečistvovanju, v hudem sovraštvu,
v jezi in togoti? Ali je srečen, kdor ne moli,
ne praznuje nedelj in praznikov, ne preje-
ma svetih Zakramentov, beži od Gospoda
Jezusa?

Ne! Kako srečen, vesel, zadovoljen, mir-
ne vesti, povsod priznan in hvaljen pa je
mladenič, ki se boji Boga, ki ljubi svoje star-
še, ki živi trezno, čisto, krotko, v ljubezni do
bližnjega; mladenič ki moli, hodi k sveti
maši in pridigi, pogosto prejema svete Za-
kramente; mladenič, ki se izobrazuje v dru-
štvih, ki se uri pri telovadbi, ki ima za pri-
jatelje vse ostale poštene mladeniče! Dopa-
da se ljudem, dopada se Bogu in upati sme,
da si ustanovi srečno družino in more kedaj
mirno v Gospodu zaspati. — Mladenič, od-
loči se!

† Anton Bonaventura Jeglič
škof.

Delo.

V naši Zlati knjigi beremo v IV poglavju
(Značajnost prvi pogoj življenja po Orlovih
načelih) na strani 77. kot odgovor na 12.
vprašanje: Kateri so najhujši sovražniki
orlovske značajnosti, samopremagovanja in
discipline? sledeče:

„Najhujši sovražniki orlovske značaj-
nosti, samopremagovanja in discipline so
lenoba, samovoljnost, trma in mehkuž-
nost“, skratka leni in pomehkuženi duh,
ki časih pri marsikaterih mladeničih in v
marsikaterem društvu vlada. Zlata knjiga
pa potem takoj v odgovoru na 14. vpra-
šanje: Na čem se pomehkužen duh pri mla-
deniču spozna? takole odgovarja:

„Pomehkužen duh se na mladeniču
zlasti na tem spozna, da je preveč občut-
ljiv, vse obrne nase, še čuti od vseh pre-
ziranega in preganjanega, išče samohvale,
je rasposajeno vesel, namah pa zopet otožen
in jokav, kaže nezdravo sladkobnost in
pretirano čustvenost, prerad toži in svojo
dušo pred vsakim in ob vsaki priliki in
nepriliki razgalja, ne mara dosti za resne
pogovore in jedrnato berilo, preveč išče
samote, nima zmisla za disciplino, hoče, da
se vsi predvsem nanj ozirajo, veliko san-
jari, malo pa dela, se boji naporov in skuša
s trmo ali pa z nagajanjem in podpihova-
njem ovirati redno delo v društvu.“

Glejte fantje, večina tega, kar Zlata
knjiga s temi besedami označuje, ima svojo
podlago v lenobi in nemarnosti, v mehkuž-
nosti, v strahu pred resnim in vztrajnim
delom. Lenoba je ena najhujših in naj-

globljih ran v duši mnogih mladeničev, ta rana zastruplja njihovo življenje in rodi vedno več in vedno slabše posledice.

Len človek se za nobeno reč veliko ne briga, ker pa se človek mora z nečim baviti, se bavi lenuh sam s seboj. Njemu ni mar za druge; ni mu mar, kaj drugi mislijo, s čim se pečajo, kako se organizujejo; če bi hotel o tem preiščevati in se za to zanimati, bi imel preveč dela. On si misli: Bog je sam sebi najprej brado ustvaril, in zato se misli lenuhove sučeje same okoli sebe. Toda tudi sam s seboj ima človek veliko opravka, če se hoče izpopolnjevati, izobraževati in v dobrem napredovati; lenuh pa se boji vsakega napora in zato tudi sam s seboj noče imeti veliko truda. Če se torej sam s seboj peča, se tako, da ga nič dela ne stane. On ima sebe za popolnega — saj se mu ni treba, če tako misli, pri tem nič napenjati — in je zato seveda tudi rad pohvaljen. Kdo ne bi bil rad pohvaljen, kdor vidi na sebi same vrline? Lenuh je sam s seboj zadovoljen; njemu ni treba več vedeti, njemu se ni treba učiti, njemu ni treba svetov, kar stori, prav stori. Lenuh ni samo tisti, ki prav nič ne dela ali le malo dela, lenuh je tudi tisti, ki nič prida ne dela, zato ker ne pozna vztrajnosti. Takih lenuhov je pa silno veliko. Tak človek sto reči začne, konča pa nobene; zdaj je ves vnet za predavanja, zdaj za telovadbo, zdaj za petje, zdaj za izlete, zdaj za igre; vsake reči se pa precej naveliča. Nič mu ni po volji: kakor hitro postane kakšne stvari sit, pa začne prepir. Disciplina mu je skrajno zoprna, on se na nobenega ne ozira, sam pa zahteva, da se vsi nanj ozirajo. Je trmast, ker misli, da ima le on vselej prav; saj lenuh ima le samega sebe za boga. Kuje načrte, izpelje pa nobenega. V družbi je razposajen, sam pa otožen, nezadovoljen in sanjav. Zdi se mu, da ga vsi preganjajo, da ga nobeden ne mara, da njegovega dela ne cenijo. Izboljšati ničesar ne zna, zato pa tem več zabavljati, nagajati, podpihovati in delati zdražbe. Lenoba je mehkužna, mehkužnost lenoba. Taki mladeniči ne znajo nič potrpeti, vse jih boli, naporom se izogibajo, iščejo vedno le, kar je prijetno, se svojim strastem ter poželjivosti udajo in tako mehkužnost, kakor pravi Zlata knjiga, dušo naglo in popolnoma skvari in izpodkoplje temelje zdravega npravnega življenja. Glejte, prijatelji, take žalostne posledice rodi lenoba duha.

In zdravilo zoper to bolezen?

Zdravilo podaja tudi naša Zlata knjiga; treba samo se v njenega duha poglobiti in zbrati misli, ki jih izvaja.

Že v I. poglavju (Orel, njegov namen, delo in vzori) beremo kot odgovor na 7. vprašanje: Kako izvršuje Orel svojo telovadsko nalogo?:

„zbuja in krepi v Orlih zmisel za telesno zdravje, treznost in za čilost ter veselost duha;

jih uči ljubiti delo, naravo in lepoto domačije.“

V VI. poglavju (Ljubezen do ljudstva in narodne dolžnosti Orla) odgovarja Zlata knjiga na 8. vprašanje „Kako Orel svojo gospodarsko nalogo med ljudstvom podrobno izvršuje?“:

„tako, da sam pridno, vestno in napredno gospodari in tako vzgaja tudi svojo družino, ako je samostojen“

V VII. poglavju (Telesno zdravje in zmisel za domačijo ter družino) beremo kot odgovor na 2. vprašanje: „Kako Orel telesno zdravje neguje in utrjuje?“

„če doma pridno, vztrajno in rad dela in se nikoli ne vdaja lenobi.

Dalje odgovor na 5. vprašanje: „Kako neguje in ohrani Orel veselo voljo?“

„Veselo voljo neguje in ohrani Orel najbolj tako, da se varuje vsakega greha, predvsem nečistosti, kroči v sebi zlasti trmo in jezo, zavoljo Boga vse nadloge in težave rad prenaša, se vedno udeležuje življenja v društvu, in marljivo od zore do mraka dela, zakaj brezdelje rodi otožnost.“

Na 9. vprašanje v tem poglavju: „S čim kaže Orel ljubezen do domačije?“, slove odgovor takole:

„Orel kaže ljubezen do domačije s tem, da svoje starše spoštuje in jih uboga, rad na domu dela in se briga za prospeh gospodarstva, ne sili v tujino in brani domači kraj in domače poštenje pred kvarnimi vplivi, ki prihajajo odzunaj.“

Povsod, kjer treba, naglašja torej naša knjiga pomen dela, važnost pridnega, vztrajnega dela zlasti na očetovem ali pa na lastnem domu. In res, delo, ljubezen do dela na domu, vztrajno in umno gospodarjenje, neprestano delo, to je, kar treba naši mladini vedno pred oči postavljati, k temu jo je treba navajati, tega učiti. Potem se ne bodo selile dragocene delavske moči v Ameriko, potem bo domača zemlja šele toliko rodila, kakor zdaj ne more, ko je ne obdelujejo same umne roke, potem bo žganje izginilo, potem ne bo več krčma vladala javnega življenja, potem bo zopet čistost mlada srca krasila, potem bo namesto kletev, prepira, pretefov in ženskega joku se mir naselil po naših kočah, potem bo Bog z nami mir sklenil in rosil blagoslov na naša polja.

Današnji časi so res hudi in človek komaj izhaja. Toda ne mislimo, da so le gospodarski vzroki krivi, da se kmečko delo opušča, da je mladim ljudem zamrzilo in da gredo rajši v mesto služiti kruha. Veliko je kriva tega lenoba, nemarnost, strah pred naporom, želja po lahkem življenju, po delu, ki zahteva menj vztrajnosti, ki ni tako

enolično kakor je kmečko delo, ki ni tako „umazano.“ Tega lahkomišljenega, lenega, neznačajnega, mehkobnega, vihravega duha je treba naši mladini iz duše izbiti, pa bodo naše razmere kmalu ozdravele. Naša društva ne morejo imeti lepše naloge kakor je ta. V fantih in dekletih je treba najprej kmečko stanovsko zavest vzbujati, jim zabičevati, kako je kmečko ljudstvo jedro, mozeg, temelj, opora, vir državnega blagostanja. Človek, ki se rodi iz kmečke rodovine, ki že bogve kako dolgo poseduje svojo pest zemlje, ki so jo očetje in praočetje kakor najdražji zaklad varovali, zdaj pred graščakom, zdaj pred vojščakom, zdaj pred Turkom, zdaj pred Hajdukom, zdaj pred advokatom, zdaj pred oderuhom, — tak človek je pravi človek, v njem je moč, moč tiha, vztrajna, kljubujoča stoletjem in stoletjem. Človek, ki tako dela in trpi na svoji pedi zemlje, ohranja stare narodove navade, domači jezik, domačo vero in poštenje, zvestobo, žilavost, značajnost. Kmečki človek živi z materjo zemljo in srka vase njenega duha ter moč, ki se vedno obnavlja. Tu je ljubezen do naroda, do lastne krvi, do družine, do otrok, do zgodovine, tu, kjer je ljubezen do zemlje in njenih sadov. Kaj je nasproti temu tista narodnost, za katero se naš inteligent ogreva? Saj mi nismo pravzaprav nikjer doma, nikjer ne koreninimo, smo kakor listje, ki ga veter od debla utrga in žene okoli tako dolgo, da pade in ovne! Ti kmečki fant pa imaš ali boš podedoval saj nekaj, kar je tvoje, tvojih mater in očetov, kar so oni s svojimi rokami obdelali, s svojimi sragami napajali, ljubili in negovali in pri tem na te mislili in na tvoje otroke. Česa ti manjka, če si priden? Solnce ti lepše sijje, kakor nam, in ko zgodaj vstaneš, ti poje cela narava, moči tvoje noge z neba rosa, te okreplja jutranja sapa in ti polni prsi vonj trave in cvetja, ki se odpira. In ko delaš, veš zakaj delaš, veš, da časa ne tratiš po nepotrebnem z rečmi, ki malokoristijo, kakor je marsikatero delo v mestu — veš, da nikoli ne boš trpel pomanjkanja, če si količkaj vztrajen, pameten in prevdaren. In vse, kar je v mestu razun dela, je nepotrebno, je le zabava in večjidel le prazna zabava, ki glave ne bistri, ne stori človeka ne pametnejšega ne boljšega, ampak le še bolj nesrečnega, nezadovoljnega in nenasitnega. Sreča v mestu ni doma, to lahko verjameš. Sreča je tam, kjer je pametno delo, stik z naravo, ljubezen v majhni soseki, zvestoba, majhne potrebe, trdna vera, v mestih pa je toliko dela praznega, nobene zveze z zemljo, zavist in blazno tekmovanje, velika poželjivost in mlačna vera ali pa nobena. Res, kogar je Bog posebno ljubil, ga je na kmečki zemlji ustvaril!

Voditelji naših društev, predsedniki naših odsekov, načelniki naših telovadcev, župani, starešine, duhovniki, učitelji, učite

naše fante ljubezni do domačije, do grude, do doma, do kmečkega dela! Zlata knjiga uči to na vsaki strani, zlasti pa v VI. in VII. poglavju, isto pa najdete obširneje tudi v dr. Aleš Ušeničnikovi „Sociologiji.“ Tam beremo na strani 726 v poglavju: „Ljubezen do kmetiškega doma“ sledeče:

„Žalostne razmere so zelo zamorile tudi ljubezen do rodne zemlje, kmetiško ljudstvo se trumoma izseljuje v mesta, ker ne čuti več v srcu veselja za kmetiško življenje. Tudi to ljubezen je treba poživiti, če naj se reši kmetiški stan.

Treba je torej najprej kmetiškemu ljudstvu omogočiti življenje. Na to merijo vse reforme socialnega in gospodarskega značaja. A treba mu je tudi omiliti življenje. Sem spada vse, kar more kmetiški dom narediti prijazen, kar more življenje na kmetih narediti zadovoljno in srečno.

1. Prvo naloga ima tu šola. Šola mora gojiti domovinoznanstvo, odkrivati deci lepoto doma, domače zemlje, domačih običajev, domače pesmi, spletati mora med otroško dušo in domom vse tiste tajne vezi ljubezni, ki jih nič v življenju ne more raztrgati. To delo morajo nadaljevati izobraževalna društva. Ta naj ne uče samo, ampak naj že tudi sama olepšujejo življenje na kmetih. S predavanji, iz domače zgodovine, z lepo pesmijo, s predstavami lahko uče ljubezen do doma in domače zemlje, obenem pa naj bo v društvu tudi že kos tega lepega življenja samega: društvo naj bo vsem prijazen dom, kraj pravega veselja, ljudskih razgovorov in ljudskih pesmi. Društva naj bi za mladino prirejala izlete na domača polja in v domače gozdove in ji tolmačila življenje domače zemlje, ki ga sicer vsak dan gleda, a ne vidi in ne ume. Društva naj bi obnovila od starih pozabljenih mladinskih iger in ljudskih praznikov, kar je bilo v njih res dobrega.

2. Treba je negovati čednost in lepoto kmetiškega stanu in okolice. Treba je privajati ljudi na snago po hiši in okoli hiše, kazati jim z zgledi, kako se dom z malimi troški da olepšati (s cveticami, z rožami), kako napraviti lep in obenem koristen vrtec. Treba jih je opozarjati pri popravilih, kaj je res domače in obenem lepo, a kaj tuje, kaj neokusno. Pomagati jim je s svetom, ako delajo kako znamenje, če postavijo križ ob poti ali zgrade kapelico, da bo vse četudi preprosto, vendar lepo. Domača cerkev jim mora biti s svojo snago in s svojim okrasjem lep zgled, ki naj jim čisti okus. Poučevati treba ljudi, kaj so nam ptički po vrtovih, in navajati jih, da tudi zanje ne bodo brez srca.

3. Urediti je treba tudi na kmetih dobrodelnost: ¹ pomoč revežem, po-

¹ Primerjaj Zlato knjigo, poglavje VIII.: Krščanska ljubezen in usmiljenje.

strežbo bolnikom, skrb za zanemarjene otroke, preskrbo za uboge šolske otroke itd. Vsega povsod ni mogoče naenkrat izvesti, a počasi bi se dalo marsikaj doseči. Zakaj ne bi bilo mogoče s skupnimi žrtvami postaviti n. pr. doma, kjer bi onemogli posli preživeli starost, da jih ne bi morila ta skrb vse žive dni?

4. Ni si mogoče misliti srečnega kmetiškega doma, če ni lepih nravi in poštenega življenja. Tu treba pobijati zlasti ponočevanje in pijančevanje. Premnogo gorja tudi po kmetiških hišah je kriv alkohol.“

Torej delo, delo in delo! Vztrajno delo, veselo delo, kmečko delo! Tako bomo zatrli strupeno lenobo, našo mladino oplemenitili in vžgali pravo narodno zavest in ljubezen, kakor je niso mogle vse domorodne fraze in deklamacije! Orli pa naj postanejo glasniki te ideje, ideje dela in truda, vztrajnosti, neumornosti, naj sami bodo vzor-delavci na vseh poljih, v prvi vrsti pa na polju domačem, na očetni njivi, v domačem logu, na lastnem domu! To bo pesem našega osvobojenja: Ko bodo povsod zopet veselo pele kose, škripali z bogatim tovorom obloženi vozovi in glasno tolkli cepci po naših podih, lepša pesem kakor vse druge o narodu in njegovi slavi!

Orel brez „Mladosti“.

Nekaj bratov Orlov, ki služijo v naši domovini skupno cesarja, nam je poslalo sledeče pismo:

Dragi brat urednik!

Nekoliko iz vojašnice! Par Orlov nas je v vojaški suknji in, kadar le nanese prilika, prerešavamo gospodarska in kulturna vprašanja. Seveda najbolj poglobljena nam je organizacija Orlov in list „Mladost“. Ko smo čitali zadnjo statistiko, smo bili jako veseli, ampak tudi žalostni. Zakaj neki? Toliko Orlov in tako malo „Mladosti“! To ne gre in to ne sme več biti. Kolikor „Mladosti“, toliko trdnih Orlov in narobe, tako bi moralo biti! Če se Orel ne bo zmenil za „Mladost“, kdo naj pa se? Mari ni fantovski list? Kaj ustvarja „Mladost“, naj povemo iz lastnega odseka.

Ko smo svojčas ustanovili Orla, se je takoj liberalno pevsko društvo oživelo. Pomagala mu je vsa mogoča inteligenca. V nasprotnem društvu je bilo več takih, ki so celo visoko šolo obiskavali. Mi pa smo bili sami neizkušeni in neučeni. Imeli smo sicer gospoda kaplana, pa ta nam ni hotel očitno pomagati. Hotel nas je namreč skušati, ali bomo vstrajni. Rekel nam je le: Bratje, „Mladost“ berite, pa boste kmalu vse ugnali v kozji rog! In res poslušali smo ga. Čez par mesecev povabi župan vsa dru-

štva na prijateljski sestanek povodom nekega slavja. Seveda so nas začeli liberalni kolovodje zbadati. Iz naše srede pa vstane fant, kmečki fant, pa naredi tak govor, da smo se mi, nasprotniki pa še bolj, začudili. Spravil je liberalne kolovodje v tako zadrego, da ni mogel nihče več besedice ziniti. Tisti govor je tudi uničil nasprotno društvo. Pristopilo je celo par fantov iz nasprotnega tabora k nam, ko so videli, kako si upa nastopiti tak priprost fant in ugnati najbolj učene gospode liberalnega kopita.

Komu drugemu se ima odsek zahvaliti za ta uspeh kakor „Mladosti“? Tisti fant je bil namreč zvest bralec našega glasila in se iz nje naučil naših načel in poguma!

In kaj pomeni Orel, ki gre k vojakom, pa nima „Mladosti“? Nič! Pri vojakih ga kmalu spreobrnejo. Nihče ne ve, kdor ni bil vojak, kaj je vojaško življenje. Doma se večkrat toži, kako so razbrzdani nekateri fantje. Ti so še angelji proti tem, ki so pri vojakih. Doma se je lahko ogniti takim junakom, ali pri vojakih se ne more tega storiti. Proti celi stotniji se ne moreš postaviti. In ko bi bilo to kvantanje le eno uro ali dve, ali to je celi dan in tudi vsak dan. Dobrega prijatelja dobiti, to je silno težko. Srečen je, kdor ga dobi. V cerkev tudi ne moreš, kakor bi hotel. Le parkrat ti je dano, da lahko greš k sveti maši. Ne čuješ niti ene lepe besede. Od predstojnikov kakor tudi od sotovarišev slišiš samo preklinjati. In kako preklinjati! Tako, da se ti kar črno naredi pred očmi. Če hoče to zdržati, se mora vsak Orel dobro pripraviti.

Zato pa je treba „Mladost“ v roko vzeti, jo čitati in agitirati, da se razširi. Le „Mladost“, združena z orlovske organizacije, more rešiti naše fante in naš rod. Telo brez jezika je malo vredno. Ampak „Mladost“ ne govori samo o nas, govori tudi nam!

Orel brez „Mladosti“
Orel brez bodočnosti.

Ta izrek pomnite bratje Orli!

Bratje vojaki.

Naša organizacija.

V. seja predsedstva Zveze Orlov.

29. decembra 1910.

Navzoči: Dr. Pogačnik, prof. Malner, Podlesnik, Zajec, Jeločnik Aleksander, Dostal Adolf, Dostal Pavel, Terseglav Fran, Kržan Pavel, Pavlin Srečko in Janko Hočevnar. Opravičil se je dr. Mal.

Na dopis Frana Ženka Donadina s Splita se odgovori, da bomo hrvaško katoliško mladeniško organizacijo pravočasno infor-

mirali o naši letošnji prireditvi. Obenem jim tudi priporočamo naše glasilo.

Brat Podlesnik poroča, da bode sestavil poslovnik za podzveze.

Za urejevanje „Mladosti“ se je izvoli sledeči odbor: Terseglav, prof. Dolenc, dr. Alojzij Mrhar in Ivan Podlesnik. Sklene se obenem, da se prepis predsedstvenih sej vedno izroča uredniku „Mladosti“, F. Terseglavu.

Brat Adolf Dostal poroča o telovadnem vežbovniku. Za ureditev telovadskega vežbovnika se je naposled izvolil sledeči odsek: prof. Malner, Vojteh in Aleksander Joločnik, Adolf in Pavel Dostal, Pavel Kržan dr. Debevec, dr. Breznik in prof. Dolenc. Zapisnikar Janko Hočevnar. Sklene se, da se vrši prva seja tega odseka v četrtek 5. t. m. ob 7. uri zvečer v posvetovalnici Kat. tiskov. društva.

Ko dospe dopis dr. Jeharda v Petrovčah glede štajerske orlovske organizacije, se ga izroči Podlesniku.

Nato brat predsednik zaključi sejo.

Podzveze.

(Poroča Ivan Podlesnik.)

Že v poslovnem letu 1909/10 je padla misel o podzvezah. Rodila se je v Kranju in zanesla tudi na zadnji občni zbor, kjer nam je zastopnik goriških odsekov poročal, da ustanove meseca decembra pr. l. podzvezo za Goriško. Predsedstvo Z. O. je bilo postavljeno pred ta dejstva in sedaj je naloga predsedstva, da iz odseka oziroma okrožij samih započeto delo izpelje tekom l. 1911. Morda ne bo škodovalo napisati nekaj misli k temu delu.

Naša organizacija je razdeljena sedaj v sledeča upravna telesa:

- a) Sloveška krščanska socialna zveza kot ustanoviteljica in pokroviteljica telovadnih odsekov.
- b) Predsedstvo Z. O. kot vrhovni upravni organ.
- c) Okrožja kot upravni organi večih, krajevno združenih odsekov.
- č) Odseki.

Razmere z ozirom na lego, čas, delo itd. zahtevajo, da se uvrsti med predsedstvo Z. O. in med okrožja nov organizem, t. j. podzveza. Nastane vprašanje, kakšno nalogo bi imele izvrševati podzveze? Najlažje se odgovori na to vprašanje takole: Kar je zdaj predsedstvo Z. O. za celo organizacijo, ki ima svoje odseke na Kranjskem, Štajerskem, Goriškem in Primorskem, to naj bi bile potem podzveze za posamezne dežele. Na ta način bi bilo predsedstvo Z. O. razbremenjeno pri delu, odseki v posameznih kroninah pa bi dobili svoje ožje središče, ki pa bi moralo seveda ostati z glavnim sre-

diščem v Ljubljani v tesni zvezi. Razmerje podzvez do predsedstva Z. O. in pa do okrožij pa bi določil natančno poslovnik, ki je v delu. Ko bo poslovnik dovršen, ga bo najprvo pregledalo predsedstvo Z. O. in ga odposlalo tudi posameznim okrožjim oziroma pripravljalnim odborom za podzveze.

Statistika ob zadnjem občnem zboru nam je povedala, da je imela naša organizacija do konca meseca novembra pr. l. 128 odsekov in sicer na Kranjskem 96, na Goriškem 19, na Štajerskem 12, v Trstu 1. Večina teh odsekov je združena v okrožja, katerih imamo na Kranjskem 15, na Goriškem 5, na Štajerskem 1.

Podzveze naj bi se ustanovile: za Štajersko, za Goriško in za Kranjsko. Za prvi dve deželi bi zadostovala za sedaj za vsako deželo ena podzveza. Na Kranjskem pa bi kazalo ustanoviti štiri podzveze in sicer: za ljubljansko okolico, za Gorenjsko, Dolenjsko in Notranjsko. Naj napravim načrt samo za Kranjsko:

Podzveza I (ljubljska okolica) naj bi obsegala sledeča okrožja oziroma odseke: Ljubljana, Šentviško-Viško okrožje, D. M. Poljsko okrožje.

Podzveza II (Gorenjsko) naj bi obsegala sledeča okrožja: Kamnik, Radovljica, Jesenice, Kranj.

Podzveza III (Notranjsko). V to naj bi spadala okrožja: Idrija, Cerknica, Vipava, Logatec, Vrhnika, Trnovo.

Podzveza IV (Dolenjsko) naj bi imela sledeča okrožja: Šmartno pri Litiji, Dobropolje-Vel. Lašče.

To je samo idealno zamišljen načrt. Pot do njega uresničitve je sledeča: predsedstvo Z. O. naj napravi čimprej poslovnik za podzveze, okrožja naj pa pri svojih sejah razmotrivajo to vprašanje in naj sklepe in misli naznanijo predsedstvu.

Morda že pred spomladjo bo sklicalo predsedstvo Z. O. odborovo sejo, pri kateri bo predložilo program za delo v spomladi in poleti. Pri tej seji se reši tudi definitivno vprašanje o podzvezah.

Pripomniti pa se more že zdaj, da bo treba razmerje podzvez do Zveze Orlov urediti podobno kakor je dozdej bilo razmerje okrožji do Zveze, toda vez po morala med podzvezami in skupno Zvezo biti še trdnejša, da se doseže namen, ki ga ima ta naprava: boljše in točnejše poslovanje ter živahnije delovanje okrožji, pa razbremenitev osrednje Zveze, ne da bi pri tem enotnost in disciplina celotne organizacije trpela, ampak se še bolj utrdila!

Naši fantje.

Okrožja.

Idrija. Okrožna seja se je vršila dne 18. decembra v Idriji. Odsotna sta bila okrožni blagajnik in predsednik cerkniškega odseka, ki sta se oba opravičila. Zastopniki odsekov naznanjajo, da so se člani odsekov na podlagi sklepa zadnje okrožne seje dne 8. decembra udeležili skupnega Svetega Obhajila, razun enega odseka. Referent za odseke brat L. Puc poroča, da vsi odseki redno delujejo, razun dveh, od katerih kljub večkratnim opominom že 4 mesece okrožje ni prejelo nobenih zapisnikov o sejah. Okrožni predsednik brat J. Jazbar pripomni, da se je v enem teh odsekov vršil dne 5. decembra občni zbor, ki je izvolil nov odbor, kateri obeta tudi novo življenje. Drugi odsek se pa po navzočem podpredsedniku opomni na svoje dolžnosti. Na predlog brata K. Trevna se glede na neko zadevo sklene, da se z ozirom na podporne člane ostane pri tem, kakor je doslej bilo, in se ima vsak odsek ravnati po določbah »Mladiške telovadne organizacije« str. 23. Nato se sklene odseke opomniti, da ob novem letu ukrenejo vse, kar je potrebno za agitacijo za »Mladost«. Končno se sprejme še nek predlog glede delovanja okrožnega vaditeljskega zbora. Prihodnja seja se vrši 22. januarja.

Vipava. IV. okrožna seja se je vršila 4. decembra v Ajdovščini. Zastopani so bili odseki: Vipava, Šturje, Velike Žablje, Kamnje, Ajdovščina, Bravnica, Col, Šmarje, Batuje-Selo in zastopniki snujočega se odseka iz Gabrij. Spored je bil že naprej natančno določen. Najvažnejša točka dnevnega reda, o kateri je poročal brat Silvester iz Vipave: Ločitev okrožja v gornji in dolnji del, ki je postala potrebna vsled naraščanja odsekov. Debata o tem je bila jako dolga. Končno se na predlog brata Novaka soglasno sklene: Goriški odseki (Kamnje, Velike Žablje, Ajdovščina, Batuje) ostanejo v okrožju do konca poslovnega leta s pristavkom, da se jim dovoli, da izmed predsednikov in podpredsednikov izvolijo odbor, ki bo imel ravnotako redne seje — zapisnik istih se bo pošiljal okrožju v Vipavi — pisarniške stroške poravnava okrožna blagajna. Ko pridejo na vrsto dopisi, se vzame na znanje zimski delovni načrt odsekov v Vipavi, Kamnjih in Šmarju. Na Colu se je ustanovil odsek 6. novembra, ima 30 članov telovadcev in 30 članov netelovadcev, torej 60 članov. Predsednik je brat J. Štefančič, načelnik učitelj Dominik Bric, v Gabrijah se odsek snuje. Pri slučajnostih se povdarja, da so potrebni redni sestanki telovadskotehničnega značaja. Brat A. Novak zaključil sejo, ko poda nekaj navodil z ozirom na vedenje do nasprotnikov.

Odseki.

Dobrova. Vedeli smo, da nam bo zima v marsičem prinesla izpremembe in nismo se varali. Naše roke so spočite, da nas kar zadržuje, če se spomnimo telovadnega orodja, naša glava je prosta tistih vednih skrbi o poletnem delu, da lahko mirno čitamo knjige in časnike, poslušamo predavanja in se učimo igre. In, hvala Bogu, naš vrli brat predsednik skrbi, da se nam v vseh teh ozirih ugodi. Navadili smo se počasi tudi nekoliko na red in disciplino, dasiravno nas je ta reč stala par članov. Zato pa imamo mi, kolikor nas je, toliko več veselja in korajže in tudi napredujemo. Slišali smo, da se namerava pri nas napraviti javna telovadba našega okrožja za leto 1911 in ta novica nas je kaj podžgala. Aho, smo rekli, sedaj pa le na noge, da bomo imeli kaj pokazati. No, upamo, da nas ne bo sram pred drugimi brati. Redni občni bomo imeli na svečnico 2. februarja. Sedaj telovadimo trikrat na

teden. Prostor nam je dovolil č. g. župnik, kjer nam je brez vsake peči dovolj toplo. Pripravljamo tudi krasno igro »Fernando«, ki jo nameravamo še predpustom prirediti. Uči nas brat predsednik č. g. kaplan, ki se ravno te dni muči v Rimu. Želimo mu srečno pot in skorajšen povratek med nas, ki ga težko pričakujemo.

Sv. Helena. Od našega občnega zbora poročamo: Dne 12. junija leta 1910 se je ustanovil pri nas telovadni odsek Orla, kateri prav dobro uspeva. Prvi izlet smo priredili dne 21. avgusta k podružni cerkvi v Vinje. Drugi izlet smo napravili dne 28. avgusta k blagoslovljenju novega društvenega doma v Domžalah, katerega smo se udeležili večinoma vsi člani. Dne 8. septembra pa smo stopili prvič k skupnemu Sv. Obhajilu, in dne 8. decembra smo stopili zopet drugič k mizi Gospodovi. Dne 20. novembra je priredilo naše katoliško izobraževalno društvo igro, pri kateri so igrali sami Orli. Brat načelnik poroča, da je bilo v letu 1910 zapisanih 45 članov, odstopilo jih je 10, ostalo jih je še 35 samih najboljših fantov. Izmed teh jih ima 27 orlovski kroj, 20 jih je pa rednih telovadcev. Telovadi se dvakrat na teden, in sicer v četrtek od 8. do 10. ure zvečer in v nedeljo od 6. do 8. ure zvečer. Poučuje načelnik sam. Brat blagajnik poroča, da je bilo v blagajni 96 K denarja, 25 K 60 h je bilo stroškov. Torej ostane še 43 K 40 h. Priporoča se pa, da bi zopet kmalu plačali vstopnino za polovico leta 1911. — Zahvaliti se imamo v prvi vrsti našemu prezasluznemu gospodu župniku Ivanu Rihtaršiču, tajniku našega telovadnega odseka, za požrtvovalni trud, ki ga je imel z nami in nas vzpodbujal k vztrajnosti. Zahvaliti se imamo tudi našemu načelniku in pletarskemu učitelju gospodu Fr. Janežu za njegov veliki trud.

Dobrépolje. Na pragu novega leta smo. Kakor dober gospodar ob koncu leta pogleda še enkrat nazaj, kako je gospodaril, tako se tudi naš Orel ozira v pretečeno leto. Zavedamo se, da nismo spali, ampak delali. Med letom smo napravili šest izletov. Dalje smo priredili 3. julija mladeniški shod pri tukajšnjem Sv. Antonu in isti dan javno telovadbo v Dobrépolju. Shoda kakor tudi javne telovadbe se je udeležilo do 200 uniformiranih Orlov in mnogo občinstva, ki je navdušeno odobravalo našo prvo javno prireditve. Tečaja Orlov v Vel. Laščah 17. marca se je naš odsek polnoštevilno udeležil. K tečaju, katerega je Zveza Orlov priredila v Ljubljani, je naš odsek poslal dva člana. Na dan 8. decembra, to je na praznik Matere božje, smo v kroju pristopili k skupnemu sv. obhajilu, kar je napravilo med ljudstvom zelo dober vtis. Telovadili smo tudi, kolikor so nam pripuščale tukajšnje razmere, zelo redno, kajti naši fantje imajo veliko veselje do telovadbe. Iz tega se izprevidi, da je bilo leto 1910 za našega Orla precej živahno in delavno. Kaj pa v bodoče? Sedaj ko stojimo ob pričetku novega leta, se rado vedno oziramo tudi v bodočnost. Upati smemo vse najboljše, kajti pred nami stoji krasna nova dozorana, v kateri že telovadimo. Potreba nam je le zanimanja in veselja do dela v telovadnici, katerega je pa hvala Bogu med našimi Orli mnogo. Upamo pa tudi, da drugi fantje posnemajo svoje tovariše in da mesto ponočevanja in pijančevanja zahajajo rajši v telovadnico k telovadbi, kajti le pri Orlih in v izobraževalnih društvih je prava izobrazba in poštena zabava. In čeprav se nasprotniki tudi pri nas zaganjajo v naše vrste, mi se jih ne bojimo. Kajti ako smo združeni, ako delujemo skupno, vsi za enega, eden za vse, potem nas noben sovrag ne bo premagal. »Vse za vero in za domovino drago«, to bodi naše geslo. In ako se bomo po tem geslu ravnali, ako bomo po tem geslu hodili svojo pot, ne oziraje se ne na desno ne na levo, potem bomo lahko prišli do zaželjenih ciljev.

Trbovlje. V nedeljo, dne 20. novembra, smo uprizorili na našem novem odru krasno žaloigro »Za pravdo in srce«. Spisal umrlí pesnik Anton Medved. Obilo pohvale je žela ta prekrasna žaloigra na našem odru. Zakaj bi tudi ne? Saj so bile

glavne vloge v rokah že preizkušenih igralcev, ki so že mnogokrat nastopili. Posebno dobro se je posrečilo peto dejanje. Ko je zastor padel, so ploskali navdušeno gledalci, katerih je bila oplna prostorna dvorana in galerija. Naš brat predsednik preč. gosp. Jos. Pečnak se je prav pohvalno izrazil in se zahvalil vsem igralcem za njih trud. Na željo občinstva se igra ponovi dne 15. januarja 1911. — Dne 11. decembra je imel naš Orel skupno sv. obhajilo. Zelo lepo je bilo videti, ko smo uniformirani pristopili k mizi Gospodovi. Verno ljudstvo je zelo odobravalo ta naš nastop. Liberalcem sokolom smo pa zavezali jezike s tem nastopom. Na novega leta dan bo imel naš Orel svoj letni občni zbor. Ta dan bomo šele prav videli, kako je deloval naš Orel v letošnjem letu. Številke bodo govorile in pričale, da ni naš Orel eden izmed zadnjih.

Uredniški pogovor.

Mišlim, da nobeden ne bo mogel uredniku zameriti, če topot pove nekaj, kar ne bo vsem čisto všeč. Toda, če imajo čitatelji brez dvoma pravico povedati, kaj njim ni po godu, ima urednik isto pravico. Uredništvo naše »Mladosti« se zaveda, da je tudi v letu 1910 storilo, kolikor je le moglo, svojo dolžnost nasproti onim, kojih glasilo je, je pa veliko vprašanje, če so vsi mladeniči Orli nasproti »Mladosti« storili toliko, kakor bi mogli in morali. Statistika namreč kaže, da je število naročnikov, ki je leta 1909 znašalo 1237, padlo, leta 1910 jih je namreč bilo 1171, torej 66 manj. Samonasebi to ni veliko, pač pa veliko, ako se upošteva, koliko ima Orel zdaj več članov kakor leta 1909. Članov je bilo leta 1909 2690, zdaj jih je pa 3691. In če se upošteva že davnej storjeni sklep Z. O., da je vsak član Orla obvezan se na »Mladost« naročiti, bi torej »Mladost« morala šteti 3691 naročnikov, ali pa recimo, če se oziramo na dejanske razmere, saj 3000. Kako malo se je sklep Z. O. upošteval, kaže to, da je med 128 odseki samo 8, ki imajo toliko naročnikov »Mladosti«, kakor članov, in ti so: Idrija Spodnja, Košana, Mengeš, Koroška Bela, Kamna gorica, Stari trg, Logatec Gornji in Črnomelj. Drugi odseki, ki se temu idealu kolikor toliko približujejo, so: Bled, Borovnica, Cerknica, Dobrova, Hrušica, Idrija Zgor., ki jih ima absolutno največ (79), Jesenice, Komenda, Št. Vid na Ljubljano, Stara Loka, Srednja vas, Šturje, Vič, Vipava, Zadobrova, Žiri, torej 16; vsegaskup 24 odsekov, ki svojo dolžnost v tem oziru vzorno izpolnjujejo. Celih 104 odsekov pa ne moremo pohvaliti, kar se tega tiče, tako n. pr. jih je dosti, ki imajo samo po 1, drugi po 2, 3 ali 4, da, ne manjka se jih celo, ki nobene nimajo! Imenovati nam jih ni treba, ker je natančna statistika itak objavljena v zadnji »Mladosti«. In vzroki? Nemalo je vzrok to, da je upravništvo lista leta 1910 strožje postopalo glede tistih, ki lista niso plačevali. To je čisto prav in bo tudi v bodoče tako. Mnogi seveda tožijo, da naša organizacija veliko stane, toda, kdor je od leta 1908 dalje v našo organizacijo vstopil, je mogel vedeti, da bo moral tudi »Mladost« naročevati ali bi saj moral vedeti. Sicer pa kljub temu, da gre za našo organizacijo veliko denarja, je čisto gotovo, da si vsak fant na leto od tega, kar po nepotrebnem izda, 2 K še vedno lahko odtrga, če ima le količkaj zmisla za načelno plat našega gibanja. Skoraj vsi odseki pokažejo ob letni bilanci nemajhen prebitok, od katerega bi se en del lahko ravnotako za »Mladost« porabil, kakor se sicer porablja za druge reči, od katerih so časih nekatere za Orle manj potrebne in nujne, kakor Mladosti«. So pa mnogi tudi to dejali, da si žele v »Mla-

dosti« več raznovrstnosti. Poglejmo le najvažnejše članke »Mladosti« iz leta 1910, pa bomo videli, ali res ni bilo raznolikosti. Torej: Naš Bog in naš narod, Narodnost brez vere in ljudstva, Klerikalizem, Še nekaj o našem klerikalizmu, Kaj nas uči zgodovina o slovenskem liberalizmu, torej pet člankov za politično in kulturno narodno izobrazbo. Širšega vzgojnega značaja je bilo pet člankov: Značaj in značajnost, Za nas, Izobrazba srca, Proč z mehko! Važna zadeva (prijateljstvo). Temeljna načela so podajali trije članki: Velikonočne misli, Za zgled vsemu ljudstvu in Dve življenji. Pomen čistega življenja posebič je povdarjalo pet člankov: Spoštujte ženo!, Važno vprašanje, Boj nečistovanjul, Spoštujte zakon!, Beli dvor. Organizacijo je obravnavalo enajst člankov: Za okrožja, Revizije, Naše delo (seja v Logatcu), Enega duha in ene volje!, Zlata knjiga, Seja Z. O. na Brezjah, Da se razumemo, Važne zadeve (tečaj, občni zbor, okrožja, knjigovodstvo), Razmerje med Marijino družbo in Orli, Zveza Orlov s krščanskosocialno zvezo in duhovnikom, Naše delo (statistika za 1910). Izključno verski je bil članek: Versko življenje v naših društvih; z glasbo se je bavil članek: O gojitvi glasbe med Orli. Več manjših člankov še ne omenjamo. Telovadski članki so bili: Telovadni poslovnik (I. + II. + III.), Predtelovadci, Lestev, Konj, O splošni koristi telovadbe, Proste vaje za 1910 z dvema slikama, potem še enkrat Proste vaje, potem načela za Proste vaje, Krogi, Nekaj vaj (sklopni naupor na krogih in plovni skok), Telovadba in abstinenca, torej 13 člankov, torej v vsaki drugi številki en tehničen članek. In potem pravijo še nekateri: premalo je bilo o telovadbi! In lep listek: Janko in drugi? Če to ni raznoličnost, res ne vemo, kaj bi raznoličnost potem bila! Morebiti mislijo nekateri, da se je »Mladost« preveč z rečmi npravnega značaja pečala. To je res, a je bilo in je tudi še najbolj potrebno. Izboljšati lepe npravi, to je sploh poglavitni cilj Orla in tega se bo »Mladost« slejkoprej držala! Seveda bi bili tudi več člankov gospodarskega in socialnega značaja želeli, toda za to sta dva pogoja: Več prostora in več sotrudnikov. Več prostora ne more biti, če ne bo več naročnikov, ker naš list ne donaja prav nič dobčka, več sotrudnikov bi pa bilo, če bi jih bilo. Iz rokava se ne dajo stresti, urednik in brat Podlesnik sta lani celo »Mladost« sama pisala. Res je le, da je »Mladost« neredno izhajala, zakaj, to si lahko vsak sam misli, kdor pomisli, da ni šala list sam urejevati in pisati, ako se noče mlatiti prazne slame. Sicer pa je list kljub temu s prilogami to vedno tako nadomeščal, da lanska »Mladost« šteje toliko strani, kakor nikdar popreje: 184. Kar se pa kakovosti »Mladosti« tiče, se seveda sami ne bomo hvalili, tem manj, ker se ravno mi zavedamo, koliko popolnejša bi lahko še bila; ampak vsak društven voditelj, ki je pridno s fanti delal, je v »Mladosti« slejkoprej našel zvesto sodelavko in šla je našemu gibanju vedno na čelu. Kdor hoče vedeti, kaj »Mladost« vzornim Orlom pomeni, naj prebere v tej številki članek bratov vojakov: Orel brez »Mladosti«. — Letos smo, kakor kaže zapisnik seje predsedstva Z. O., ukrenili, da se sestavi odbor za urejevanje »Mladosti«, ki naj uredniku pomaga zlasti, da se pridobe za list stalni sotrudniki. Upamo, da bo šlo — sicer pa bo urednik slejkoprej za list delal toliko kakor dozdaj, če ne še več. Srečno novo leto! Fante pa prosim, da tako marljivo dopisujejo, kakor so doslej.

Urednik.